

SYDLÄNKEN

**SYDLÄNKEN
ÖPPET SAMRÅDSMÖTE I LJUNGBY,
25 oktober 2006, Kl 18.00 – ca 21.15**

Plats: Ljungby, Hotell Terrazo

Närvarande

Svenska Kraftnät

Thomas Benselfelt
Matilda Pihlgren

SWECO

Karin Alenius
Leif Göthlin

Allmänheten

48 st.

Detta är Svenska Kraftnäts minnesanteckningar från samrådsmöte i Ljungby 2006-10-25, vilket innebär att det inte skett någon justering av innehållet från närvarande deltagare

1 Presentation av Sydlänken-projektet

- 1.1 Power-point presentation version ”Master Lokala möten v4 2006-10-10” visades under kvällens möte. Frågor mm från allmänheten och Svenska Kraftnäts svar redovisas under separat rubrik ”frågor och svar”.

- 1.2 Matilda hälsade allmänheten välkommen till kvällens möte och visade mötesagendan (ppt-bilder 1–2).
- Svenska Kraftnäts uppdrag och bakgrunden till Sydlänken
 - Från stråk till sträckning
 - Presentation av förstudien
 - Kaffe och diskussion
 - Vad händer nu? Tidplan mm
- 1.3 Svenska Kraftnät frågade inledningsvis hur många som är här på samrådsmötet från de närbelägna kommunerna. Frågan besvarades med hjälp av handuppräckning.
- Ljungby = 36
 - Älmhults kommun = 2 st.
 - Värnamo kommun = 9 st.
 - Kristianstads kommun = 1 st.
- 1.4 Thomas (ppt-bilder 3-11). Svenska Kraftnäts uppdrag och bakgrunden till Sydlänken
- 1.5 Matilda (ppt-bilder 12-14). Från stråk till sträckning
- 1.6 Karin (ppt-bilder 15-38). Presentation av förstudien. Detaljkarta över området kring Ljungby visades.
- 1.7 Kaffe och diskussion.
- 1.8 Matilda (ppt-bilder 39-50). Vad händer nu? Tidplan mm

2 Frågor och Svar

Under denna rubrik redovisas de frågor och synpunkter som allmänheten framförde, tillsammans med Svenska Kraftnäts svar och förklaringar.

- 2.1 Nu när elförsörjningen från kärnkraftverket i Barsebäck stängs av. Hur påverkas då elförsörjningen av Sydlänken?
SVAR: Sydlänken förbättrar elförsörjningen.
- 2.2 Nu importerar vi också ”smutsig” el från Polen, blir det så också när Sydlänken är byggd?
SVAR: Ja, idag kommer det el från Polen som produceras i kolkraftverk.

- 2.3 Blir det bättre miljö med Sydlänken?
SVAR: Idag vet vi inte vilken teknik (luftledning eller markkabel) som kommer att väljas. Miljöfrågan presenteras senare under kvällen.
- 2.4 Det är ju energiförluster i ledningen. Minskar förlusterna om man ökar trådarean? Och i så fall, kan man inte öka trådarean på befintliga ledningar istället för att bygga nytt?
SVAR: Ja, det är några av alternativen i förstudien där man ersätter ledningar och stolpar med nya.
- 2.5 Är de delar av utredningsmaterialet som inte ingår i förstudien offentliga (ekonomi o.d.)?
SVAR: Nej.
- 2.6 Kommer man att söka koncession för fler än ett stråk.
SVAR: Man söker för en sträckning.
- 2.7 Vem har fattat beslut om att det skall vara 2 stråk för luftledning och 2 stråk för markkabel? Det blir ju som en död hand över ett stort område innan SVK har fattat sina beslut om val av teknik och stråk. Ingen av de berörda fastighetsägarna kan ju sälja sin fastighet innan beslutet är fattat.
SVAR: Ja, men det är ju en relativt kort tid fram till besluten fattas.
- 2.8 Lagstiftningen kräver ju en MKB, men ni gör det ju bara den för det valda alternativet eller hur?
SVAR: Både den förstudie som vi presenterar idag och en fördjupad MKB för det valda alternativet kommer att ingå i koncessionsansökan.
- 2.9 Kan man välja teknik innan man väljer alternativa stråk?
SVAR: Ja.
- 2.10 Planerade vägar och järnvägar mm för ”Europakorridoren”. Har ni tagit hänsyn till detta och en eventuell samförläggning?
SVAR: Ja, det tar vi med i totalbedömningen.
- 2.11 Värderingen av de olika GIS-parametrarna, såsom de är gjorda i förstudien på sidorna 112-114 känns orimlig. Exempelvis har 1:a klassens ängs- och hagmark för en 44 meters luftledningsgata fått värdet 52 poäng. Medan motsvarande för en markkabel värderas till 144 poäng.
SVAR: Viktningen skall inte jämföras mellan de två teknikalternativen. De är gjorda separat för varje teknikalternativ och har ingen siffermässig koppling.

- 2.12 Hur har informationen om dagens möte publicerats?
SVAR: Genom annonser i 4 lokaltidningar i regionen.
- 2.13 Varför har kartorna i skala 1:50 000 publicerats på SVK:s hemsida först för några dagar sedan?
SVAR: De som ringt har fått kartorna. Vi har nu fått så många som frågat efter dessa så att vi lagt ut kartorna på vår hemsida.
- 2.14 Att dra markkabeln längs befintliga vägar, är det mindre farligt än luftledning?
SVAR: När det gäller den elektromagnetiska strålningen och påverkan på oss människor, så finns det ett informationsblad längst bak i salen. Ta gärna ett ex när ni passerar och läs mer där.
- 2.15 Vad ska vi samråda om egentligen? Ingen vill ju ha en luftledning.
SVAR: Vi vill ju också få synpunkter på de olika alternativa stråken, som också speglar lokala synpunkter som vi bör ta hänsyn till.
- 2.16 Viktar förstudien in bortfallet av produktiv skogsmark (44 m x 40 mil).
SVAR: Det finns beskrivet i förstudien. Det finns alternativ med olika påverkan för luftledningar, såsom ny orörd mark och att gå i en befintlig kraftledningsgata.
- 2.17 Ni nämnde att markkabelalternativet är ca 30 % dyrare. Hur har ni beräknat markvärdet för de två teknikalternativen?
SVAR: De är bägge beräknade efter de formella ersättningsgrunder som gäller idag.
- 2.18 Hur nära ett bostadshus kan ledningen gå?
SVAR: 80 meter för luftledningsalternativet och 7 meter för markkabelalternativet.
- 2.19 0,4 microtesla är det ett medelvärde?
SVAR: Gränsen sätts utifrån beräkningar baserade på en årsmedelströmlast.
- 2.20 Hur hög kan maxbelastningen vara på luftledningen? Och blir i så fall minimiavståndet då större än 80 m
SVAR: Den medellast man räknat på är ca. 600 MW. Detta medför att SVKs policy på 0,4microtesla med lite marginal hålls på ett avstånd av 80 m. Toppbelastning under kortare period kan bli upp till den dubbla. Då ökar även magnetfältet.

- 2.21 Ljungby kommun har sagt minavstånd 100 m.
SVAR: Detta kan vara Ljungby kommuns egen detaljplanepolicy.
- 2.22 För elöverkänsliga måste ju minavstånden vara mycket högre. Varför utreder man överhuvudtaget luftledningsalternativet, när det finns ett bättre markkabelalternativ? SVK ombeds kontakta Elöverkänsligas Riksförbund.
SVAR: Utredningsuppdraget är formulerat av Svenska Kraftnäts styrelse.
- 2.23 Miljömässigt är det väl bäst att markkabeln går längs med vägar?
SVAR: Jo, de bägge markkabelalternativen går ju också nästan helt längs vägarna. För markkabeln väster om Vättern går den till 97 % längs väg och för alternativet öster om Vättern går den till 93 % längs väg.
- 2.24 I järnvägsbanken mellan Värnamo och Markaryd kan man väl lägga markkabel?
SVAR: Jo, i järnvägsbankar som inte längre används går det bra.
- 2.25 Ert stråk 2 går ju nästan parallellt med den befintliga kraftledningen mellan Vittaryd och Angelstad.
SVAR: Det är E.ONs ledning.
- 2.26 Vägverkets markkabelalternativ, har ni en negativ inställning till det?
SVAR: Nej, vi har haft ett mycket bra samarbete med Vägverket.
- 2.27 Den karta som Ljungby kommun satt upp på väggen och som visar stråken, skiljer sig från SVKs med ca.500 meter i sidled. Vilken karta är rätt?
SVAR: SVKs karta är rätt.
- 2.28 Var i vägen läggs markkabeln?
SVAR: I yttre vägslänt där det finns sådan. Om det inte finns en yttre vägslänt så måste markkabeln läggas närmare vägkroppen, alternativt dras i en annan sträckning längs vägen.
- 2.29 Vid parrallell förläggning med befintlig luftledning blir bredden nästan 100 meter. Och ni har bedömt att detta ger en mindre påverkan än en helt ny luftledningsgata på 44 meter i orörd terräng, eller hur?
SVAR: Den generella påverkan har bedömts som mindre i och med att det redan finns en befintlig luftledningsgata. Men den lokala påverkan bedöms från fall till fall med hänsyn till hur det ser ut lokalt.

- 2.30 Hur kringfylls markabeln?
SVAR: Med sand eller makadam för att jämna ut. För att förbinda att kabelgraven fungerar som en dränering så lägger man in lerproppar.
- 2.31 Ni måste ju också ha en jordlina nedgrävd när ni bygger luftledningarna?
SVAR: Nu för tiden testas istället med s.k. jordspett vid varje stolpe ("punktjordning"). Där det är svårt att få en bra jordning i närheten av själva stolpen, så tvingas man dra ut en eller flera jordlinor.
- 2.32 För SVKs nya 3 mil långa luftledning på västkusten mellan Stenkulla och Lindome, så står det på er hemsida att jordlina krävs.
SVAR: Det kan bero på olika lokala förhållanden. SVK kollar upp detta.
- 2.33 I förstudien finns det mycket lite skrivet om jordlinan. T.ex. miljöaspekten p.g.a. koppar som frigörs till marken. Jag tänker bl.a. på "vattendirektivet". Jag vill ha ett tilläggskapitel om just jordlinan i förstudien.
SVAR: Vi noterar din synpunkt.
- 2.34 Skulle någon av er som skrivit förstudien vilja bo 100 meter från en luftledning. Har vi verkligen behov av mer el? Vi sitter här och är förtvivlade.
SVAR: Baserad på SVKs koncessionsansökan prövas samhällsnyttan av vår regering.
- 2.35 Kommer ni att ta hänsyn till synpunkterna som framförs idag?
SVAR: Ja, plus de yttranden som ni skickar in. Synpunkterna kommer att framgå av den samrådsredogörelse som kommer att skrivas.
- 2.36 Hur påverkas boskap av den elektromagnetiska strålningen?
SVAR: Tidigare studier från 80-talet visade att den inte hade någon påvisbar effekt på dräktigheten.
- 2.37 Det finns allvarliga misstankar att högspänning kan orsaka leukemi hos spädbarn.
SVAR: Internationell forskning om elektromagnetiska fält finns redovisat i vår broschyr som finns längst bak i salen. Här kan ni också läsa om bl.a. leukemi. (SVK rekommenderar att man läser Socialstyrelsens meddelandeblad "Elektromagnetiska fält från kraftledningar" juni 2005, finns på Socialstyrelsens hemsida).

- 2.38 Om det i framtiden visar sig att den elektromagnetiska strålningen är farlig. Vad gör ni då?
*SVAR: De förändrar vi gjort på befintliga ledningar på grund av magnetfältet har skett i samband med förnyade tillstånd, koncessionsförnyelse.
Om man i framtiden kan konstatera att vår (SVK) magnetfällspolicy inte är tillräcklig får man avgöra då vilka restriktioner som skall vidtagas.*
- 2.39 0,4 microtesla gäller ju för medelårsförbrukningen. Det borde räknas mer seriöst. Olika år ger ju olika årsmedelvärden.
SVAR: Det är riktigt att ett kallt år ger ett högre årsmedelvärde.
- 2.40 I stråk 2 i Jönköpings län har jag räknat att 7 hus kommer för nära ledningen.
SVAR: Vi får kolla detta.
- 2.41 Det borde vara ett maxvärde som gräns för microtesla.
SVAR: Vi tar det till anteckningarna.
- 2.42 Vilket stråk har mest negativ samlad påverkan?
SVAR: Stråk 2.
- 2.43 Hur många vill ha luftledningsalternativet i publiken?
SVAR: Ingen i publiken räckte upp handen. Och ca. hälften accepterade strömbrott istället för en luftledning.
- 2.44 Samordnar ni med andra kraftbolags ledningsgator?
SVAR: Vi har hela tiden en dialog med de övriga kraftbolagen.
- 2.45 Tittar man på hälsoriskerna, så kan jag inte se något annat än att välja markkabel. Även när det gäller naturmiljön. Skogbruket påverkas ju betydligt mindre med markkabelalternativet. Jordlinan av koppar är inte bra för naturen. Jag känner att förstudien är en snedvriden information. Ni har bara med markkabelalternativet för syns skull.
SVAR: Vi har försökt göra förstudien så objektiv som möjlig, men nu tar vi tacksamt emot synpunkter.
- 2.46 De sjökablar som har byggts hittills är de likströmskablar?
SVAR: Ja, och den sista biten upp på land innan man kommer fram till omriktarstationen är också likström.
- 2.47 Nu när det finns en ny markkabelteknik, varför kan ni inte direkt välja den och ge ABB uppdraget.
SVAR: SVKs uppdrag är att använda säker och robust teknik. Det fortsatta arbetet får visa om detta kan uppfyllas även av markkabelalternativet.

- 2.48 Enligt miljöbalken skall man använda bästa teknik, varför inte använda markkabel?
SVAR: Idag finns ännu ingen beprövad teknik vad gäller markkabelalternativet.
- 2.49 LRF har för avsikt att säga upp det gamla ersättningsavtalet mm med SVK.
SVAR: Sedan ett halvår tillbaka är det tillsatt en utredning av expropriationslagstiftningen. Något förslag från utredningen finns ännu inte framme.
- 2.50 När kommer SVKs styrelsebeslut? Jag vill veta datum.
SVAR: Noterat.
- 2.51 Hur många kommer att bli tvingade att flytta från sina bostäder? För att undvika mänskligt lidande så bör markkabelalternativet väljas. Och vi markägare bör kontakta våra politiker.
SVAR: I dagsläget vet vi inte hur många som blir tvingade att flytta från sina bostäder.
- 2.52 LRF kommer att uppvakta regering och berörda kommuner för att markkabelalternativet skall väljas.
SVAR: Vi tar det till anteckningarna.
- 2.53 Om minnesanteckningar inte är rätt, hur gör vi då?
SVAR: Kontakta SVK, så kompletteras minnesanteckningarna.
- 2.54 Om jag vill ha en karta, hur gör jag då?
SVAR: Kontakta SVK.
- 2.55 Kommer vi att få information också senare under projektets gång? Vi tycker att hittills har informationen varit dålig och kommit för sent.
SVAR: Ja, information kommer att komma också senare under projektets gång.
- 2.56 Förutsatt att ni vet det, så vill jag inom 14 dagar veta vilken dag som SVKs styrelse tar teknikbeslutet.
SVAR: Noterat.
- 2.57 Hur är energiförlusterna i de olika alternativen?
SVAR: Likströmsalternativet har större förluster än luftledningsalternativet, och det är omformarstationerna som bidrar med en stor del av förlusterna. Men hur stora skillnaderna är vet vi inte i dagsläget.

- 2.58 Hur kommer kontakten med markägarna att ske framöver?
SVAR: Varje berörd markägare kontaktas personligen.
- 2.59 Hur stora blir markersättningarna?
SVAR: Som vi sa tidigare så arbetar just nu en av regeringen tillsatt utredning med exploateringsfrågorna. Om den blir klar till dess att ersättning skall betalas ut för Sydlänken-projektet, så kommer de nya reglerna att tillämpas.
- 2.60 Vilka intressen är av största vikt, kommunens eller markägarnas?
SVAR: Markägarnas intressen är lika viktiga som andra berörda intressenters.

Svenska Kraftnät tackade och mötet avslutades.

Vid minnesanteckningarna

Leif Göthlin